

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési bérlet a kifejezett felmondásig fennáll.

Reklamációk: előfizetési ügyben a kiadó hivatalhoz, hirdetési ügyben a nyomdához és szerkesztési ügyben a felelős szerkesztőhöz küldendők.

Kéziratok, melyek nem adatnak vissza, legkésőbb minden kedd (apró hirdetés minden szerda) d. e. 10 óráig küldendők be kizárólag „Muravidék” szerk. M. Sobota címre.

Szerkesztő — tulajdonos: KÜHAR ISTVÁN.

MURAVIDEK

Murántul és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje in Medjimurje

Előfizetési ára: Belföldön negyedévre 15 Din., félévre 30 Din egész évre 60 Din. Minden más európai államba csak előre fizetve s legalább fél évre 40 Din., egész évre 80 Din. Amerika bármely államába csak egy évre és előre fizetve két (2) USA Dollár.

Hirdetési ár □ cm-ként: Szövegközt és nyílttér 1.25 Din., rendezés 0.75 Din., apróhirdetés 0.50 Din és az illeték; többszörinél engedmény. — Hirdetéseket kizárólag a „Prekmurska Tiskarna” veszi fel és számolja el.

Csekk számla száma: 12980.

X. Évf.

Murska Sobota, 1931. szeptember 6.

36. Szám.

A takarékosági program.

A takarékosági program keresztülvitele küszöbön áll. A takarékoságnak kilátásba helyezett módja hivatva lesz eltüntetni azt a deficitet, amelyet a Hoover terv végrehajtása okoz az állam kincstárnak. Az, hogy egy államnak a háztartásában deficit van, — pláne kívülről jövő okból, — nem szégyen. Deficit van a világ minden államának háztartásában, tehát az illetékesek mindenütt komolyan törődnek vele, hogy azt megszüntessék. Meg is fogják csinálni, bizunk benne! S hogy ezt megtehessek, meg kell hozni az áldozatot az ország minden adófizetőjének és alkalmazottjának, mert ezt az állam pénzügyi stabilitása és hitele megköveteli.

Bármennyire megnyugtató is ezen általános bizalommal kísért intézkedés, azt mégis a legnagyobb körültekintéssel kell alkalmazni, hogy ne érjen olyan rétegeket, amelyek a mai általános gazdasági válságban a legalul vannak, és számukra egyelőre teljesen kilátástalan a helyzetük javulása.

Ezek pedig a bortermelők.

A mezőgazdák annyira, mennyire el vannak intézve, a gabona ára meg van állapítva sőt remény van rá, hogy emelkedőben lesz.

Am nem így a szőlő és a bor ára. A szőlő és a bor ára annyira esett, hogy emiatt a szőlőtermelés nem rentábilis, vagyis hasznot nem hozó. Hiába küzdenek bortermelőink már tizenkét év óta, a borkrisis megvan, sőt fokozódik, s a bortermelés tekintetében a legjobb vidékek is vissza esnek.

Most a bor ára teljesen alacsony. A tavalyi szüret eredménye még most sincs értékesítve. Az idei szüretet nem az üres, hanem a tele pince várja. A termelő szerencsésnek érzi magát, ha pár hektolitert valakinek a nyakába csapolhat, még ha hiteltelbe is. Eladni alig-alig lehet

valamit. Mi lesz most ezekkel? Bizony-bizony, a termelőknek sürgős segítségre van szükségük.

Ez a nagy szegénység elég komoly jelenség. Olyan bajjal

állnak szemben, amelyen segíteni kell! Ha lehet! De bizony most bele kell nyugodni a kiadások leépitésébe, . . . mert takarékoskodni kell! . . .

Politikai hírek.

Az országos tanítói kongresszus most nemrég folyt le Beogradban. Az ország tanítói ez alkalommal mély hódolatukat fejezték ki Ófelségének, mire a király sajátkezűleg írott válasszal felelt. A kongresszus mély hálával fogadta a király válaszát.

A kongresszus végén határozati javaslatot fogadtak el, amelyen üdvözlik azokat a szervezetteket, amelyek most léptek be a szövetségbe, kéri továbbá a közoktatási minisztert, hogy a népiskolai törvény végrehajtási utasítását adja ki s végül kéri, hogy tanév közben ne helyezzenek át tanítókat, hanem csak a tanév végén.

Azután megalakult az új országos választmány.

Csökkentik az egyetemek számát. A kormány takarékosági bizottsága nagy jelentőségű határozatokat hozott. Kimondotta az egyetemek és önálló fakultások számának lényeges csökkentését. Megszűnik a ljubljani egyetem, a begrádi orvosi fakultás, a zágreni mezőgazdasági fakultás, a szuboticaai jogakadémia és még több kisebb főiskola. A takarékosági bizottság határozata egyetemi körökben kellemetlen feltűnést keltett s az egyetemi tanárok máris elhatározták, hogy ebben az ügyben erélyes ellenakciót fognak megindítani.

Spanyolország és a Vatikán között valószínűleg szakadás áll be. A spanyol kormány rendeletet adott ki, amelyben megtiltja az egyházi javak eladását, átírásait vagy elzálogosítását. A kormány tagjai határozottan felkérték a Vatikánt, hogy körvonalozza magatartását a spanyol köztársasággal szemben.

Parasztlázadás a Don medencében. A Don medencében parasztlázadás tört ki az

ukrán parasztek között a kommunista hatóságok ellen. A parasztek és a szovjet katonaság között véres harcok folytak s a szovjet tűzérség két falut teljesen szétlőtt.

Uj szövetségi rendszer kiépítését kezdte meg Franciaország. A politikai világ szenzációja a francia-orosz megneemtámadási szerződés, amely — a jelek szerint — nagyszabású új francia akció kiinduló pontja. A francia orosz tárgyalásokkal egyidejűleg Lengyelország és Szovjetország között ugyancsak tárgyalások indultak meg hasonló megneemtámadási szerződés ügyében. Nincs kizárva, hogy Németországot bevonják ebbe az új diplomáciai akcióba. Az új szövetségi rendszer ez esetben Németországot, Franciaországot, Szovjetországot és Lengyelországot ölelné fel.

Magyarország új miniszterelnöke gróf Károlyi Gyula programot adott. A kormány első és legfőbb feladata: az államháztartás egyensúlyba hozása, a kiadások apasztása és a jövedelmek fokozása. A magyar külpolitikáról azt mondta a miniszterelnök, hogy az változatlanul béke politika. Magyarország viszonya Franciaországhoz s a többi szomszédos államokhoz jó s a szívélyes barátság és megértés több irányban állandóan javul. Egyes szomszéd államoknál a politikai ellentéteket békés eszközökkel és kölcsönös megértéssel kell kiküszöbölni. Kijelentette a miniszterelnök, hogy Magyarországon éhezni nem lesz.

Spanyolországban egyre válságosabb a belpolitikai helyzet. A válság egyre fenyegetőbb formákat ölt. A belügyminiszter ellen az anarhisták merényletet készítettek elő, a rendőrségnek azonban sikerült a merényletet leleplezni s a tervezőket ártalmatlanná tenni. Segura hercegprímástól és a vittorri püspöktől megvonta a kormány valamennyi nem egyházi jellegű előjogaikat és mind-

XVI. ZÁGREBI MINTAVÁSÁR

29. VIII. — 7. IX. 1931.

Általános nemzetközi nagy mintavásár

különleges vásárokkal

Építészet	Gyapju és kender kiállítás és vásár
Szálloda-háztartás-konyha	Szövőtáru
Élelmezési ipar	Szörme és bőr
Földmívelés	Papír
Házi kisipar	Egészségügyi kiállítás

5. és 6. IX. 1931.

Hazai és külföldi tenyészállat kiállítás és vásár.

Előre beszerzett vásári igazolvánnyal Jugoszláv vasutakon és adriai hajókon 50% szomszéd államokban pedig 25 30% a kedvezmény. 1

kettőjüket külföldre száműzte. A kormány elhatározott szándéka az agrár-reform mielőbbi végrehajtása és ezzel kapcsolatban a nagy birtokok felosztása.

Az Egyesült Államok és Anglia csökkentették a fegyverkezési költségvetést, ezzel szemben a szovjet lázasan fegyverkezik. Egy nagy angol ujság genfi tudósítója az egyes államok fegyverkezési adatával foglalkozva megemlíti, hogy csupán Anglia és az Egyesült Államok csökkentették fegyverkezési kiadásukat, amíg a többi államok növelték. A tudósító szerint Anglia az 1929—30 költségvetési évben 99 millió fontot költött fegyverkezésre és ez az összeg az 1930—31 évben 94 millióra csökkent. Az Egyesült Államokban ugyanazon években 173 millióról 141 millióra esett a költségvetés. A többi államokban mindenütt kisebb-nagyobb összegekkel emelkedett a fegyverkezési költségvetés. Legnagyobb emelkedést mutat Szovjetország költségvetése, amely 1928-ban 94 millió fontról 1929-ben 123 millió fontra emelkedett, míg az utolsó költségvetést, amit a fegyverkezésre fordítanak, — egyszerűen titokban tartják.

A török külügyminiszter szeptember közepén Budapestre érkezik. Tevfik Ruzsdi külügyminiszter ekkor fogja visszaadni a magyar miniszterelnök ankarai látogatását a magyar kormánytól.

Akar jól mulatni szeptember 8-án?!...

(Olvassa el a sportrovatot!)

Mégis van felesleg ...

Az emberek nyomorognak, a munkanélküliek szaporodnak, a sok pénz csak kevés embernek van, mégis egyik nap kávé, másik nap ugorkát sítit, most meg gyapotot, kész használható anyagot, semmisítnek meg, mert szerintük „értéktelen”, helyesebben s a valóságot írva: nem kapnak érte „pénzt”. Mikor kerül a felesleges ruhára, cipőre a sor? Az emberek (több millió munkanélküli) egy nagy része fölösleges.

Reánk nézve fontos, hogy Németországban a legutóbbi egyetlen év alatt 3 millió sertéssel szaporodott az állomány. A legutóbbi két év alatt hét és félmillió a szaporulat. Ausztria is tele van hussal, zsirral, ezért olcsó az állat. A huszfogyasztás a pénzhány miatt csökkent. A husarak, e két nyomós árlejtő ok ellenére, mégis magasak.

Árban estek 1928 óta a kacsuk 10, a kávé 30, a cukor és cink 40, a gyapju 50, a gabonák 60 százalékkal. Tehát nemcsak a túlprodukciónak az oka az áreséseknek, hanem a pénzhány is. Ezt bizonyítja a kereslet megkevesbedése az élvezeti szerek, különösen a kábítószer iránt, és itt első sorban az ópiumot kell megemlíteni. Ezek összességének létezési minimuma, ezaz azon ehető, ruházati, világító és fűthető anyagok, amelyek az összemberiség életfenntartásához minimálisan szükségesek, még nem érték el a természetes árhullám mély pontját, mégis a szenvedélyek (amelyek kielégülése messze esik az egzisztenciától — az életet gyakran feláldozzák az emberek szenvedélyük miatt) leküzdése, az ópium élvezésének megcsappanása azt mutatja, hogy nagyon közel állunk a mélyponthoz, a fordulathoz. A gyapot (a vatta) 42 év óta nem volt ilyen alacsony pénzértékű mint most; ezért a folyó évi termés egyharmadát (ki hallott ilyen vándalízmust) megsemmisítik; mégis az 1932. évre 1,300.000 bál maradt.

Uj bányási határok.

Öfelsége az állam közigazgatási beosztásáról szóló törvény kiegészítéséről és megváltoztatásáról rendelkező új törvényt irt alá és hirdettetett ki, mely a „Hiv. Lap-“ban való megjelenésekor hatályba lép. Eszerint a drávai bányászat megnagyobbodik. T. i. Strigova, Dubrava, Dubrovreg, Krizevljani, Cestice, Preszika, Padvicsin, Prahovszki és Gornji Mihajlevec az új beosztás szerint ezután szintén a drávai bányászat fognak tartozni.

Németországban

a Nemzeti bank ismét leszállította a kamatlábat. Ezzel a börzék munkáját, melyek már működnek, akarják megkönnyíteni.

Angolországban Mac Donald új kormányt alakított.

A kormány 17 tagból áll s már letette a hivatalos esküt. A nemzeti együttműködés kormányában 7 tárca nélküli miniszter van, ezek közül 3 konzervatív, 3 liberális és munkáspárti. A hadügyminiszteri és földművelésügyi tárcát még nem töltötték be.

Ujabb véres leszámolás Szófiában.

Ismeretlen tettesek merényletet követtek el két protegorovista ellen. Éjjel 10 órakor három ismeretlen ember tiz revolverlövést adott le s súlyosan megsebesítették egy házban Macjev Eftim és Sandov Kiro protegorovistákat, azután pedig elmenekültek. A súlyosan sebesülteket kórházba szállították.

HIREK.

HETI NAPTÁR

1931. SZEPTEMB. hó 30 nap 37 hét.

A hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
6 Vasár.	15. Magnus	14. n. Tr.
7 Hétfő.	Regina	Regina
8 Kedd	Kis B. Assz.	Mária
9 Szerda	Gergelyusz	Brunó
10 Csüt.	Miklós	Sosthenes
11 Péntek	Prot. és Jác	Protus
12 Szomb.	Márian	Syrus

Vásárok:

7. M. Szobota és Tisina, 8. G. Petrovci, Selnica, Szv. Martin; 9. Turnišće, 14. Szv. Križs (Medj.)

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	170—
" "	Rözs	"	160
" "	Zab	"	160—
" "	Kukorica	"	160—
" "	Köles	"	180—
" "	Hajdina	"	180—
" "	Széna	"	60—100
" "	Bab cseres.	"	—
" "	Vegyés bab	"	—
" "	Krumpli	"	150—200
" "	Lenmag	"	—
" "	Lóhermag	"	—
Bika	5 50	6.—	6 50
Üsző	5.50	6.	6 50
Tehén	1.—	1.50	2 50
Borju	—	5.—	6 7—
Sertés	9.—	9 50	10.—
Zsir I-a	16.—	18.—	—
Vaj	—	24—32	—
Szalonna	10.—	12.—	—
Tojás 1 drb.	—	—	0 50

Valuta:

100 Doll. (USA) adnak itt	5600	Din-t
100 Kandai Doll.	5500	"
100 Schil. (Bécs)	790	"
100 Frankért (Páris)	218	"
100 Liráért	292	"
100 Pengőért	970	"
100 Márkáért	1300	"
100 Pezoért (Urug.)	1800	"
100 Pezoért (Argen.)	1400	"
100 Cseh kor.	168	"

— Személyi hír. Haukó József, eddigi d. lendavai káplán, bogojinai plébánossá aug. 30.-án iktatták be.

— Lövészcsapat alakult meg M. Szobotán Benkovics tanító elnöklété alatt.

— Autobusz járat M. Szobota—Beltinci—Csakovec között kezdetét vette. Érdemes lenne a hasznos vállalkozást a legmesszebbmenően pártolni.

— Szerencsétlenség érte Hartman István a városi villany vállalat tanoncát, kinek villanypózná esett a fejére s azon nagy sebet ejtett.

— Mérgezés. Wohlfart Mária kisasszonyt gyomormérgezés érte, s a kórházba szállították, hol a gyorssegély állapotát veszélytelenítette.

— Iskola. A murszka-szobotai iskolákban a beiratkozások bevezették a tanítások is jövő héten kezdetüket veszik. — A m. szobotai gimnáziumban a tanítás f. hó 10.-én veszi kezdetét.

— A járási főnök, Lipovsek Gáspár ur szabadságából visszatért Murszka Szobotára s a hivatalos működését megkezdte.

— Templomszentelés. A radkersburgi ev. gyülekezet új templomának építése a befejezéshez közeledik. Terv szerint a templom felszentelése, melyhez az előkészületek nagyban folynak, i. hó 27.-én lesz felszentelve soha nem látott ünnepség keretében.

— Óriási vihar vonult végig ismét Prekmurjén hétfőn és kedden este. A vihar óriási erővel vastag jéggel keverten sok kárt okozott az őszi vetésekben és szőlőkben. Legnagyobb a kár felső Prekmurjében. S ismét a „jégsegélyes” csekkek fizetési esélyességük idején ...

A piros cigánylány.

Írta: Váth János.

A kishivatalnok asztalánál már félrebillent fejjel még csak a trácscolásnál tartottak. Ki adomázott, kinek valami jóízű história akadt a nyelvére. Feloldódtak, megtellettek bortüzzel és intim családi dolgok is eldöntötték a spanyollalat.

Pogácsa, a fiatalon nősült, özvegyasszonyos postafogalmazó az állam és a valóság közti, sokszori rokonságra mondott példát:

A mostoha lányom a háboru alatt tanítóskodott. A postára adtam volna a gyereket, hol könnyebb az előmenetel, de az apja vére miatt nem engedhették. Könnyelmű, tékozló volt szegény feje. Elitta volna az ingét is. Szegény feleségem sokat szenvedett mellette. Hetven forintos télikabátját négy forint hitelért lehuzta róla a kocsmáros. A feleségem rengeteget varrt érte s még husz forintot fizetett, mire visszakarta. Ez csak egy példa a számtalan közül. Apja után ismerjük a gyerek véréit, nem mertük pénzkezelő pályára adni. Legyen tanító, lefestették előtte a mi rabszolgai 8—10 órás robotunkat és kiszineztek

a tanító állás kevésbé pénzü, de idilli voltát.

Még nem voltam fogalmazó, hát annál könnyebben álltam rá a gyerek kívánságára, hogy óvóó legyen. — Kevesebb gond. Hamarabb jut álláshoz. Milyen nagyszerű! Örvendeztünk a feleségemmel. Mert tudtam, ha egyfolytában tanul a Rici s azt majd csak lenyomja valahogy, mint a kedve ellenére főzött első fogást a második, jobb, inyesebb kedvéért. De ha egyszer elégedtük neki a kelleltenebb levest, mindig el akarta engedtetni... A vizsgák a postára így jöttek volna időközönként: kereskedelmi kezelési távirat, távbeszélő tanfolyam. Ezek sehogy sem lettek volna inyére. Közben kidül s vesztegel... kiadósdik egész életére. Ha ugyan szabálytalanságok s pénzkezelés miatt valami baja nem akad. A folytonos kiprotezsálás pedig az én utamat akasztotta volna meg, mert pénzem akkor sem volt, hogy kifoltoztam volna egy-egy könnyelműen eltékozolt összeget. A folytonos kipatronálás pedig utóbb is az én jövőmnek szegi szárnyát.

Hát végzett az óvóképzővel. De óvó állást nem kapott, amire nem számítottunk. Vigasztalattuk magunkat s a lányt is, amint el-elkesergett

lányos náivságában, ahogy az lányoknál szokás. Az egy esztendei pauzát fehérneműgyűjtesre, varrásra szántuk. Néha elment az óvóba és segített, hogy el ne feledjen, gyakoroljon.

Mindamellettt örültünk, hogy végzett. Van oklevele. S hát a rokonságban áspisan csodálták is, hogy milyen gyerek, aztán kenyeret is kereshetné. Közben sikerült valami nagyfejűt is csipni, aki ígerte a kineveztetést. A második évben vállalt is fölaianlás alapján helyettes-tanítóskodást. A második esztendőben dettó

Az édesanyja árgirus szemmel nézte tetteit, mert szerette volna az apja véréit kiölni belőle. Kérlette évközi hazajöveleink: Felétlenül gondosan bánjál ruháidddal. Úgyelj a mosóné, takarítóné kezére. Ne légy olyan gyerek, hogy mindenkinek meghiszsel.

Hát ugylátszik fogott is rajta az első évben. A feleségem már egészen belenyugodott s dicsekedve emlegette, hogy mégse apja vére a gyerek. Gyereket mondok. Ez olyan természetes, ahol flu, leginkább kisebb festvér nincs. En a magam részéről jó információkat kaptam Riciről, de mindig a lány jelenléte nélkül. Soha se éreztettem volna, ha valami baj volt és mégis igen nagy fölényem

volt rajta. Feleségem folyton rám hivatkozott: — Ha ezt apád tudná! Mindent megteszek érted! S te így háfálod meg?

A második évben, más körülmények közé került a lányunk. Több alkalmat volt a világban forgolódáshoz. Persze megszedült egy kicsit. Azt hitte, ez a minden: a káplán, a jegyzőbíró, meg az erdészsegéd. Sokat mulattak olyanformán, hogy a tánc, meg a tánc egymást érték. A kántor hegedült, a káplán kontrázott. A kántornét, meg a lányomat felváltva meg-megforgatták a szoba közepén. A háboru negyedik esztendejében elenyészően semmi volt a helyettesi díjazás s azt sem adta ki az állam egész évben. Ugy, hogy magamnak kellett felvett pénzből kifizetni a koszt-pénzt. És még ma is adós az állam, a napidíjakkal. Az utolsó napszamos is megkapja a maga 8—10 K-ját naponként, a kultura munkása tiz hónapig vár a fizetésére. Ez a szégyenletesség! aztán még akkor sem kapja meg — lázadoztam. A községtől járt neki pár száz korona, abból ugyan három hónapig sem kosztolhatott volna. (Folyt. köv.)

— **A Gornja-lendavai új iskola ünnepélyes megnyitása és felszentelése.** Folyó hó 13-án vasárnap délután 2 órakor lesz a felsőlendvai új iskolának ünnepélyes megnyitása és felszentelése. Ezen alkalom nevezetes eseménye egész prekmurjának, mert ez lesz az első modern új iskola az egész vendvidéken. Gornja Lendava egész lakosága nagyban készül erre a napra, hogy minél fényesebb külsőségek közt folyjon le ezen ünnepély. Az ottani önk. tűzoltó egyesület ezzel kapcsolatban az ünnepélyes felszentelés után az iskola udvarában nagy népünnepélyt rendez. Ezen népünnepély mint hírlík, felül fogja mulni az eddigi ilyen ünnepélyeket fényes és mindenféle meglepetésekre készülő rendezőség. Az ünnepélyes felszentelésre és az azt követő népünnepélyre az egész környék és egész Premkmurjából sokan fognak megjelenni. Murszka-Szobotából is sokan rándulnak fel Prekmurje ezen felső centrumába.

— **Prekmurški posojilnici v Murski Soboti** je dovolila Zagnatska Banka Kraljevine Jugoslavije večji kredit v to svrhu, da iz tega kredita daje posojila izključno le obrtnikom po določeni znižani obrestni meri. Opozarjamo na to naše obrtnike vseh strok: ki rabijo posojila, da se obrnejo na Prekmurško posojilnico za posojilo po znižani obrestni meri.

ORSZÁG-VILÁG.

— **Óriási orkán pusztított a múlt pénteken Becskerek vidékén.** A legnagyobb volt a pusztulás Bega—Szetiguragyon, ahol az orkán folyamán 17 lakóház teljesen leégett, negyven ház teteje és ötven gazdasági épület szintén elpusztult. Ugyanakkor Melence községben is tűz pusztított s több mint félmillió dinár kárt okozott.

— **Allatias kegyetlenséggel meggyilkoltak Karlovcin egy tizennégy éves kis leányt.** A kis leány holtestét megalvadt vérebe fagyva találták meg szülői hosszas keresés után a kukoricásban. A borzalmas tett elkövetésével két rovott multu legényt gyanúsít a rendőrség, akiket fontos gyanúok alapján őrizetbe is vettek.

— **Ausztriában szervezték a pokolgépes merényleteket.** A bécsi sajtó a terroristák leleplezéséről. Lassankint kiderül, hogy a pokolgépes merényleteket, amelyek az utóbbi időben a jugoszláviai vasutakon előfordultak, a legnagyobb titokban, Ausztriában és pedig Burgenlandban szervezték meg az Ausztriában tartózkodó horvát emigránsok. Az osztrák határmenti hatóságok most utasításokat kaptak, hogy szigorúan ellenőrizzék a határállomásokat

és a gyanús egyéneket, kiknek fényképeit megkapták, tartásuk szemmel.

— **Uccai tűzharc és rablőüldözés Newyorkban.** Három bandita ki akart fosztani egy gyárost, ki autón vitt 5000 dollárt munkásai számára. Egy rendőr is kísért, kit a banditák rögtön lelőttek. A banditák egy autóra kaptak és szökni próbáltak. Megindult a hajsz, amelyben végre már kétszáz rendőr vett részt. Az uccai csatának hat halottja lett; két rendőr, a három bandita s egy négy éves leányka, két rendőr és tiz járókelő súlyosan megsérült. — Összesen vagy ezer revolver lövés történt. A rablókat egész autótábor üldözte s a fegyverropogás szünetlenül tartott.

— **Párbaj a medvével.** Rogatica, boszniai község határában Csavcsevics Salin fiatal földművest az erdőszélen megtámadta egy medve. A medve volt a győztes s a földműves összemarva, véresen terült el a földön. A medve azt hitte, hogy áldozata meghalt s otthagynván, visszatért az erdőbe. A földművest később megtalálták és életveszélyes sérüléseivel kórházba szállították.

— **Két ember halálát okozták a kutgázak.** Banyaluka mellett Budimlic-jaruga faluban kutatástak. Plavcsics Nikola és három fivére dolgoztak a kutnál, Nikola volt a kutban, a többiek kívül. Egyszer csak Nikola rosszul lett, a kutban feltörő gázoktól elájult. Azután fivére Bogdán ment le segítségre de ő is elájult. Most követte őket apjuk s a harmadik testvér, de rövidesen mind a négyen ájultan heverték a kut fenekén. Végre egy földművesnek sikerült bekötözött szájjal leszállani s kiemelni a szerencsétleneket egynek kivételével, ki már meg volt halva. A hőmentő azonban végre maga is rosszul lett, úgy hogy ötét már csak az édesapja hozta fel a kutból, de már szintén meghalt addigra a mérges gázoktól. Az eset mélyen megrendítette a község lakosságát.

— **Ujabb repülőkatasztrófa Lengyelországban.** Swiec közelében a grudzionzi repülőiskola egyik hárommotoros Fokker típusu repülőgépe éjjeli repülőgyakorlatok közben motorhiba miatt leszállásra kényszerült. A gép oly erővel ütődött leszálláskor a földhöz, hogy felrobbant és kigyulladt. A két tisztből és két altisztből álló személyzet szörnyethalt. Két más egyén, akik a szerencsétlenségen segíteni akartak súlyosan megsérültek.

— **Családi perpatvar közben öt késszurással megölte a fiát.** Beogradban Boskovic Nikola nyugdíjazott városi ellenőr öt késszurással megölte nős, családost fiát, mivel annak életmódja miatt nem volt jó viszonyban. — Egy családi perlekedés közben, apa és fia súlyosan összekaptak s e közben az apa egy konyhakéssel fiát megölte. Azután elment a rendőr-

ségre s megtörve rémes tettétől, feljelentette önmagát.

— **Egy orosz mérnök hajlítható szárnyakkal 12 óra alatt akar átkelni az Óceánon.** Egy Párisban élő orosz mérnök olyan készüléket talált fel, amelynek segítségével 12 óra alatt át lehet kelni az Óceánon. A találmány lényege kiterpeszhető hajlítható szárnyak alkalmazásából áll. A szárnyak lehetővé teszik a levegő ellenállásának nagyméretű csökkentését. A készülékkel most folynak a próbarepülések és hír szerint szeptember havában megkísérelék vele az Óceán átrepülését.

— **Gyilkos időjárás.** Az angol partvidéken a minap példátlanul erős vihar vonult végig. Tizennégy fürdőző és csónakázó vesztette életét. — Az Ariel francia gőzös nyomtalanul eltűnt. — Amerikában Denver fölött olyan hóvihar dúl, hogy az emberek csak bundában mehetnek ki. — Dél Perzsiában borzasztó forróság van, hogy a hivatalok szünetelnek, sok ember hőgutában meghalt. — Paraguay több városát ciklon pusztította végig. 400 ház összedőlt s rengeteg sok a halott.

— **Meggyilkoltak Hamburgban egy fiatal kommunista vezért.** Hamburgban megint politikai gyilkosság történt, amelynek egy fiatal kommunista vezér esett áldozatul. Ismeretlen tettesek megtámadták lakásán Ehlert 30 éves kommunista párttitkárt s több lövéssel súlyosan megsebesítették. Ehlert még aznap belehalt sérülésébe.

— **Portugáliában forradalom tört ki.** Lisszabonban az utcákon formális harcok vannak. Tankokkal és gépfegyverekkel harcolnak a forradalmárok ellen. A repülő állomások helyőrsége is fellázadt, az ország több városára bombákat dobtak le. A forrongás terjed.

— **Beszüntették az új népszövetségi palota építését.** Az új népszövetségi palota építését váratlanul beszüntették. Az építési munkálatoknál dolgozó 400 munkás közül 350-et elbocsátottak. Az építési munkálatok beszüntetése az építési költségek körül felmerült nézeteltérések miatt történt. Amikor 1929. szeptemberében letették az új népszövetségi palota alapkövét, a költség előirányzat mindössze 22 millió volt, azóta azonban ez az összeg 42 millióra emelkedett. A szeptemberi népszövetségi közgyűlés most újból lefárgyalja a költségvetést és az építést csak akkor folytatják, ha a közgyűlés jóváhagyja az előállított költségvetést.

— **Budapest mellett a beográdi gyorsvonat halálra gázolta Borsos Lajos 18 éves és Ecker Ferenc 15 éves pesterzsébeti munkásokat, kik egy tehervonat elől kitérve, sietségükben a gyorsvonat elé kerültek.**

— **Két bolgár miniszter súlyos autószerencsétlensége.** A bolgár kormány két tagja a minap halálos veszélyben forgott. Egy autómobil

szerencsétlenségnél, amelynek két halottja van, a két miniszter életveszélyes súlyos sérüléseket szenvedett. — A múlt szombaton este fél tíz órakor Szófia közelében egy vasuti átjárónál át akart haladni Kisev földművelésügyi miniszter és Muravjev közoktatásügyi miniszter autója. — Egy tehervonat mozdonya elkapta az autót és péczdorjává törte. — A sofőrt a mozdony darabokra tépte, a kocsivezető szörnyet halt, úgy az egyik miniszter magántitkára is. A két miniszter rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett. — Az orvosok azt hiszik, hogy súlyos sérüléseik ellenére sikerül őket megmenteni.

— **Ahol még esznek emberhúst.** Stokholmba most tért vissza Ausztráliából a svéd konzul s ő mondja el a következőket. Új Guineában egyes pápua törzseknél még mindig divatos az emberevés, a kannibálizmus. Néhány hónappal ezelőtt egy Baum nevű német kutatóra megharagudott egy pápua törzs, amely nem akarta a németet a saját területére beengedni. A német ott arány után akart kutatni. A pápuák Baumot agyonütötték és megégették. Ezt látták civilizált bennszülöttek is, akik az esetről jelentést tettek. A hatóságok nyomban büntető expedíciót küldtek ki az emberevő bennszülöttek ellen.

— **Négy éves óriás.** Új Skóciában egy farmon él egy négy éves fiú, aki oly erős, akár egy kifejlett férfi. A gyerek három láb és hat hüvelyk magas, súlya 100 font, derékban 33 hüvelyket mér. A mezőn a többi munkással versenyt dolgozik, egy nehéz ökrös szekeret könnyen mozgat ide-oda. Szellemi fejlettsége is bámulatos s kitűnő megfigyelője a napi eseményeknek.

— **Két óra alatt tizennyolc gége operációt végzett.** Spanyolországban nagy feltűnést keltett dr. Rui Zorilla ismert gégeész beszámolója, ki elmondotta, hogy egy erős napon két óra alatt tizennyolc gége operációt kellett végéznie.

Szerkesztő üzenete.

— **Franciaországban lakó olvasóink egy része nem irta le francia írásmód szerint, szépen rajzolt betűkkel a címet, ezért nem érkezik oda a lapunk.** A francia postás nem tud eligazodni.

40 Din-nak megfelelő francia papírpénzt ajánlott levélben is lehet előre küldeni. Egy bank utján is elküldhetik a félévre szóló negyven dinárt. Legolcsóbban jár, ha itteni rokonának ír, hogy ő fizessen nekünk félévre előre 40 dinárt.

— **Ez az üzenet nemcsak Kolossa Sándornak U. Devanges a Santines Aisé és Matus József Uhamband Ferme P. Rovigny Oise-nek szól, hanem mindenik franciaországi olvasóinknak.** Azt hiszem már e címeznél is hibásan irta vagy a Kolossa vagy a Matus e szót Aisé, mert egyikük Oise-t irt, hát melyik a helyes?

SPORT.

Razpored prvenstvenega tekmovanja v mariborskem okrožju.

Medklubski odbor je na svoji zadnji seji ponovno izžrebal termine in razpored prvenstvenega tekmovanja v mariborskem okrožju in sicer:

6. septembra: SK Mura: ISSK Maribor.
13. septembra: SK Svoboda: SK Železničar, dopoldne.
20. septembra: SK Mura: SK Rapid, SK Svoboda: ISSK Maribor, dopoldne.
27. septembra: SK Rapid: ISSK Maribor dopoldne, SK Železničar: SK Mura popoldne.
4. oktobra: SK Svoboda: SK Mura, popoldne, SK Rapid: SK Železničar dopoldne.
11. oktobra: ISSK Maribor: SK Železničar, popoldne.
25. oktobra: SK Svoboda: SK Rapid, popoldne.

Igra se vedno na igrišču prvoimеноvanega kluba.

Prvenstvena nogometna tekma dne 6. septembra v Murški Soboti.

Dne 6. septembra t. l. popoldne ob 4 uri se vrši na igrišču S. K. Mure prvenstvena nogometna tekma med renomiranim I. Slov. S. K. Mariborom in Muro.

Moštvo „Maribora“ nam ni potrebno posebej orisati, ker je znano kot prvovrstno ne samo pri nas ampak tudi v inozemstvu.

S. K. Mura se je pridno pripravljala za to srečanje in zato bo nedelja pravi užitek za gledalce. Igra bo seh zanimiva in napeta.

Sportaši in druckerji pridite! Tekma se vrši ob vsakem vremenu!

Športna trgatvena veselica S. K. Mure!

Opozarjamo javnost, da priredijo naši vrli nogometnaši dne 8. septembra t. l. na vrtu gostilne g. Turka trgatveno-plesno veselico.

Ker je čisti dobiček veselice namenjen za nakup športskih potrebščin za nogometnaše, prosimo za čim večjo udeležbo!

Vasárnap, szeptember 6.-án megkezdődik a futball bajnoki szezon M. Szobotán.

A ljubljanaí alszövetség maribori bizottsága az őszi bajnoki mérkőzéseket a következőképen sorsolta ki:

- Szeptember 6.-án: SK Mura: ISSK Maribor (nálunk).
Szeptember 13.-án: SK Svoboda: SK Železničar.
Szeptember 20.-án SK Mura: SK Rapid (nálunk), SK Svoboda: ISSK Maribor.
Szeptember 27.-én: SK Železničar: SK Mura (Mariborban), SK Rapid: ISSK Maribor.
Október 4.-én: SK Svoboda: SK Mura (Mariborban), SK Rapid: SK Železničar.
Október 11.-én: ISSK Maribor: SK Železničar.
Október 25.-én: SK Svoboda: SK Rapid.

Mura tehát első bajnoki mérkőzését már vasárnap e hó 6. án játssza le helyben. A mérkőzés nagyon izgalmas és érdekfeszítő lesz, mivel Mura játékosai az utóbbi időben szorgalmasan treniroztak és Maribor technikai felkészültségét, lelkes játékkal fogjuk egyensúlyozni. Kérjük a sportbarátokat, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt ezen az érdekfeszítő mérkőzésen és buzdítsák derék futballistáinkat a győzelem eléréséhez! A mérkőzés d. u. 4 órakor kezdődik.

A Mura sportklub futballszakosztálya e hó 8.-án kedden d. u. 6. órai

kezdettel a Turk-féle vendéglő kertjében szüreti-táncmulatságot rendez. Mivel a mulatság tiszta jövedelme a futballisták sportfelszerelésére lesz fordítva, kérjük a minél nagyobb számban való részvételt!

Magyar és nagy győzelemmel lett bevégezve Párizsban az Európa-bajnokság.

Örömben uszik Magyarország, mert vitéz Halassy Olivér az 1500 méteres gyors uszásban első lett. Új magyar rekordot állított fel, legyőzte az olaszokat és (Jean Torist) Zsán Tari-t Franciaország büszkeségét és ami fődolog: megnyerte a Smith-serleget.

A verseny oly rettenetes feszültség mellett folyt le, hogy a hölgyek zsorzet és krepdesin, az urak finom és elegáns ruhákban a szakadó jég-esőben álltak, semmit sem törődtek azal, hogy megáznak „Alászi-t, Alászi-t“ kiabáltak. A francia nem mondja ki a H t így lett Halassyból Alászi. A megafon megszólal s közhírré teszi, hogy Halassy fáradt volta miatt nem jelenhet meg, kéri a közönség szíves elnézését. Erre viharzó taps támadt. A francia vízipólózók Halassy tiszteletére háromszor hipp hipp-hurrát vezényeltek, ugyanezt tették a belgák is. A franciáktól nem volt szép, hogy szemefényűket Tari-t, mert második lett, kifütyölték; mire ő sirva dőlt le egy székre s arcát tenyerébe temette. Többen vigasztalni kezdték, s végre az ott levő állan titkár magához hívatta, kezét szoritotta és biztatóan vigasztalta. A végleges eredmény: 1. Magyarország 114., 2. Németország 92½, 3. Franciaország 33., 4. és 5. Olaszország és Ausztria 29 29., 6. Finnország 14., 7. Csehszlovákia 12., 8. Svédország 11½, 9. Belgium 8 ponttal.

Halassy nagyszerű uszása sokáig izgalomban tartotta a közönséget talán a szép és értékes serleg miatt. A Bagdad restaurácóban díszruhás egyenruhában bujtatott magyar cigányok voltak, akik elsőnek „Minek a szöke énnem“-et játszották a díjkiosztó banketten. Morinaud államtitkár beszédjében kiemelte, hogy a sport a legjobb diplomata, mert eltűnik a megkülönböztetés, amit a nemzetközi politika tesz a nagyhatalmak és kis nemzetek között.

Torma.

Az emlékező tehetség.

Snóri dicsekszik. Azt állítja, hogy neki olyan éles emlékező tehetsége van, hogy amit egyszer a fejébe vesz, azt soha sem felejtí el.

— Hát az a száz dinár, amit a multkor kölcsönöztem néked, hé? — Mondja neki a barátja.

— Te, Dummheit, azt nem a fejembe tettem, hanem a zsebembe!

Öszintesség.

Két jó barát beszélget:

— Te, azt beszélük, hogy a menyasszonyodat csak azért veszed el, mert a nagybácsijától nagyobb hozományt fog kapni!

— Hidd el, pajtikám, egészen őszintén mondom, hogy én nem nézem azt, kitől kapja az örökségét?

Mari meg a nagysága.

Mari mutatja a könyvét:

— Ugylátom, Mari, hogy maga igen jó helyeken volt, de mindenütt csak rövid ideig!

— Igenis, nagyságám, de azt tessék venni, hogy sehonnan sem a magam akaratából mentem el!

Közgazdaság.

Hamisítják a bort. Beogradban a borfelügyelőség rájött, hogy a fővárosban, Pancsevon és Zemunban a bortermelők nagyban hamisítanak borokat. Vagy negyven esetben jöttek rá a hamisításra s találtak szakkönyveket is, amelyekben a borhamisítás módszere van előadva. Minden egyes esetben megindult az eljárás s az illetőket meg fogják büntetni. (Nagyon jól jövedelmezhetett a hamisítás, ha még a mai olcsó bor árak mellett is kifizetődött ez az üzlet?)

Németország jóvátételi fizetése. A bazeli nemzetközi bank legutóbbi ülésén foglalkoztak a német jóvátételi kérdéssel és Keynes amerikai szakértő megállapította a következőket: Németország a fegyverszüneti szerződés megkötése napjától a Hoover javaslat megjelenéséig 37 milliárd márka (518 milliárd dinár) jóvátételt fizetett. Ebből Franciaországnak 52 százalék, vagyis körülbelül 18 és fél milliárd márka jutott. Franciaország a háboru alatt elpusztított vidékek felépítésének költségét százmilliárd frankra értékelte. Ezt a összeget Franciaország Keynes megállapítása előtt megkapta.

Az aranybőség nem jelenti a népjólétét. A példa a Svájc. A svájci bankjegyek arany fedezete 97 százalék, tehát a fedezet majdnem teljes. Sőt ha még az arany devizákat is kalkulációba vesszük, akkor a svájci bankjegyek fedezete 141 százalék. Nagy tévedés ám azért azt hinni, hogy ez a sok arany, ami külföldről is törekszik Svájcba, talán előmozdítja a nép jólétét. Szó sincs róla! Ott is rengeteg a panasz, s különösen a svájci ipar van bajban. Az óra ipar például, amely elsőrangú iparság volt mindig s igen jól jövedelmezett, ma csak államsegéllyel tudja magát fenntartani. Az óraexport két esztendő alatt 55 százalékkal, vagyis többel, mint felével esett vissza. Az egész külkereskedelmi export deficitje 800 millió frank. A fizetési mérleg aktívuma elbirja ugyan ezt a deficitet, azonban a gazdasági élet helyzete távolról sem mondható rózsásnak, hiába van a svájci bankjegyeknek 141 százalékos aranyfedezete.

Hét millió munkanélküli van Amerikában. A munkanélküliek száma legutóbb már elérte a hét milliót, a melyhez 21 millió családtagot kell számítani s így az eltartandó inségek száma 28 millió. Hoover elnök most azt akarja, hogy a kormány teremtse munkaalkalmakat a munkanélküliek részére.

Kihirdetés.

Kihirdetem, hogy a következő két házasság egymással házasságot szándékozik kötni:

Novák József, nőtlen, földmives, róm. kath. 24 éves dolgavas-i születésű és lakhelyű; szüleinek neve: Novák József és Kovács Teréz.

Kulcsár Mária, hajadon, róm. kath., 33 éves, rédicsi születésű és lakhelyű; szüleinek neve néhai Kulcsár Károly és Kancsal Rozália.

Felhívom mindazokat, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt nálam közvetlenül, vagy a kifüggesztési hely községi előjárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsék be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni: Rédicsen és a község lakóhelyén megjelenő valamelyik lapban.

Kelt Rédicsen, 1931. évi augusztus hó 30. napján.

TOPLÁK ISTVÁN s. k.
anyakönyvvezető.

Na znanje cenjenim odjemalcem!

Vsled velike zaloge blaga prodajam vsakovrstno manufakturno blago v času od 5.-20. septembra 1931. za

20% znižano ceno!
JONAS JANEZ, MURSKA SOBOTA.

Eladó egy pár futásra és igavonásra egyformán jól használható ló (8-9 évesek egyik kanca, másik herélt) és egypár igába fogható 3½ éves ökör. Az eladó megtudható NEMES MIKLÓS állatorvosnál M. Szobotán.

Rádiók

rádió alkatrészek

akkumulátorok

legjobb Kerékpárok

világhírű Varrógépek

jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas- és gépkereskedésében

Murska Sobota.

AMATÖRÖK FIGYELMÉBE!

Állandóan raktáron tart mindenféle fényképeseti cikket és gépeket,

HAHN IZIDOR papirkereskedése

MURSKA SOBOTA.

Napi árban!

Elsőrangú áru!